

WYDAWNICTWA „GŁOSU“

do nabycia we wszystkich księgarniach:

Edward Tylor. Cywilizacja pierwotna. Badania rozwoju mitologii, filozofii, wiary, mowy, sztuki i zwyczajów w przekładzie Z. A. Kowerskiej, z przedmową i przypisami, dotyczącymi rzeczy polskich, d-ra Jana Karłowicza. Dwa tomy. Cena każdego tomu Rs. 2 kop. 40.

Juliusz Payot. Kształcenie woli. Rs. 1. kop. 20.

Zygmunt Heryng. Logika ekonomij. Zasadnicze pojęcia ekonomiczne ze stanowiska nauki o energii. Rs. 1 kop. 80.

Jan Hobson. Rozwój kapitalizmu współczesnego. Z licznymi tablicami w tekście. Rs. 3.

Herbert Spencer. Instytucje zawodowe. Przekład Jana Steckiego. Rs. 1.
D-r Nosocomialis (B. J.). Potrzeby szpitalnictwa warszawskiego kop. 30.

POD PRASĄ:

Jan Witort. Zarysy prawa pierwotnego.
K. Seignobos. Historia polityczna Europy współczesnej (1814—1896)

W Redakcyi „Głosu” są do nabycia

ze zniżką 40% dla prenumeratorów:

Björnsterne - Björnson. Jednożeństwo i wielożeństwo. kop. 30.

Boutmy E. Rozwój ustroju i stosunków politycznych Anglii, kop. 80.

Fouillée A. Moralność, sztuka i religja. Rs. 1 kop. 20

Goldenweiser A. Prądy i reformy społeczne w Anglii XIX w. kop. 75.

Heryng Z. Gawędy ekonomiczne. k. 30

Herzen A. Zarys psychologii ogólnej. Rs. 1.

Janet P. Polityka. kop. 40.

Karejew M. Zarys historyczny sejmku Polskiego. Rs. 1.

Lewes G. Zagadnienia ducha i życia. Rs. 2.

Lombroso C. Głenjusz i obłąkanie. Rs. 2 kop. 50.

Ribot T. Dziedziczność psychologiczna. Rs. 1 kop. 80.

Ribot T. Fizjologia Schopenhauera. Rs. 1

Ritchie D. Darwinizm i nauki społeczne. kop. 30.

Spencer H. Instytucje kościelne. Rs. 1.

„ „ Instytucje polityczne. Rs. 1. kop. 80.

„ Szkice filozoficzne. Rs. 1. kop. 60.

Taine H. O metodzie. kop. 50.

Wundt W. Teoria poznania. Rs. 2 k. 50.

Uwaga. Na kosztą przesyłki dołączyć trzeba 15 kop. do każdego rubla należności.

Adres redakcyi „G ł o s u”:

Warszawa, Nowogrodzka Nr. 33.

Juljan Ochorowicz.



BEZWIEDNE TRADYCJE LUDZKOŚCI

STUDJUM Z PSYCHOLOGJI HISTORJI.



WARSZAWA

DRUK K. KOWALEWSKIEGO, MAZOWIECKA 8.

—
1898.

.....

I.

Wyjaśnienie wstępne.

Psychologia historii?.. co to znaczy? zapytasz czytelniku. Jest że to nowa próbka okucia ludzkości w ramki systemu? Jest że to rozprawa nad wyłanianiem się idei w dziejach świata, nad tajemnicą motywów stworzenia, nad ostatecznym celem i przeznaczeniem rodu ludzkiego na ziemi: jestże to, jednym słowem, nowa próbka *filozofji historii*, w której filozof daje nauki moralne historykowi?..

— Nie i nie. Do żadnego z tych zadań autor nie czuje powołania i nie umiałby na żadne z nich odpowiedzieć. Sądzi nawet, że ta odrobina wieczności jaką znamy, nie pozwala nam wcale objąć okiem całości, od pierwszego jej ogniwa, którego już nie ma, do ostatniego, którego nie ma jeszcze. Natomiast jest przekonany, że próbki *filozoficznego* rozumienia i rozdziału epok, jakie kiedykolwiek podawano, były tylko objawem psychologicznej wady umysłu ludzkiego, zwanej *antropomorfizmem*.